

Preventivní program

Školní neúspěšnost

Školní rok 2023/2024

Základní údaje o škole:

Název organizace:

Základní škola a Mateřská škola Nedvědice, okres Brno – venkov, příspěvková organizace

Nedvědice 80, 592 62

IČO: 43380107

Ředitel školy: Mgr. Eva Šimečková

Email: e.simeckova@email.cz

Zástupce ředitele: Mgr. Petr Punčochář

Email: petr.puncochar@zsnedvedice.cz

Výchovný poradce: Mgr. Bc. Leona Vejrostová

Email: leona.vejrostova@zsnedvedice.cz

Školní metodik prevence: Mgr. Iva Sýsová

Email: iva.sysova@zsnedvedice.cz

konzultační hodiny: pondělí od 7.00 – 7.15 nebo dle domluvy

kabinet: budova B dole, dveře číslo 38

Metodik prevence spoluvytváří minimální preventivní program, podílí se na jeho realizaci. Komunikuje s učiteli v oblasti primární prevence, v případě vzniklého problému dává podněty k možné nápravě (projekt, spolupráce s odborníky ...). Úzce spolupracuje především s třídními učiteli, vedením a výchovnou poradkyní. V rámci předcházení neúspěchu, zlepšení třídního klimatu probíhá každé pololetí pomocí dotazníku sebehodnocení žáků. Na základě jeho vyhodnocení je dále pracováno se třídami.

Vede vlastní záznamy o přehledu realizovaných kroků a aktivit v průběhu roku. Spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence.

Výchovný poradce – Mgr. Bc. Leona Vejrostová

konzultační hodiny: pondělí 14.30 – 14.45 a dle domluvy

kabinet výchovného poradce: dveře číslo 118

Výchovný poradce nabízí žákům, rodičům i vyučujícím možnost poradit se o svých problémech, setkává se se žáky, kteří jsou v některých případech ohrožení ve vývoji, sebepojetí, komunikaci, se speciálními vzdělávacími potřebami. Komunikuje s pedagogy a sbírá podněty. Učitelé se na výchovného poradce obracejí v případě:

- výskytu agresivního chování ve třídě
- signálů o potížích žáka (osobnostní, rodinné, vztahové ...)
- náhlém i trvalém neúspěchu v učení
- obtížné situaci, konfliktu s rodiči
- porušování pravidel soužití ve škole ze strany žáka
- krádeží ve třídách
- konfliktního či jinak problematického klimatu třídy
- předávání informací

Výchovný poradce spolupracuje se školním metodikem prevence školy, v oblasti prevence si vzájemně předávají informace, podle potřeby se setkávají při plánovaných akcích nebo při řešení aktuálních problémů.

Popis výchovných problémů ve škole

V současné době je řešeným výchovným problémem požití návykové látky – elektronická cigareta, vapoo, nikotinové sáčky. Případy jsou řešeny individuálně, nejprve pohovorem s žáky a následně s rodiči. Dle závažnosti problému jsou do řešení zapojeni také výchovný poradce, školní metodik prevence, PPP, OSPOD, Policie České republiky.

Preventivní témata v rámci výuky

- prevence závislostí, kriminality a delikvence, vandalismu, virtuálních drog (počítač, televize, mobil, PS, automaty, sázení,...)
- prevence užívání návykových látek (vapoo, žvýkací tabák,...)
- projevy šikany, xenofobie a rasismu, jak jim předcházet a jak je řešit
- výchova ke zdravému životnímu stylu a ohleduplnosti (životospráva, duševní hygiena, režim dne, stres)
- výchova k odpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, prevence úrazů, prevence vzniku poruch příjmu potravy
- témata dopravní výchovy, poskytování první pomoci
- ochrana životního prostředí, environmentální výchova
- ochrana člověka za mimořádných událostí, orientace v integrovaném záchranném systému
- právní odpovědnost
- bezpečný internet

Prevence je realizována pedagogickými pracovníky školy v daných předmětech ve všech ročnících.

Rodičovské schůzky

- o známkách, pokroku, nedostacích i chování svých dětí jsou rodiče informováni průběžně v edookitu, ve čtvrtletí na třídních schůzkách
- individuální konzultaci si mohou rodiče i žáci domluvit s jednotlivými vyučujícími v průběhu celého školního roku
- během Dne otevřených dveří mají rodiče možnost navštívit školu, poznat prostředí školy a lépe chápat potřeby svých dětí

Konzultace, krizová intervence

- ve spolupráci s VP, TU a ŘŠ poskytuje v případě potřeby ŠMP žákům a jejich rodičům konzultace v problematice sociálně patologických jevů
- ŠVP je informován o organizacích, které se zabývají konkrétní pomocí při výskytu těchto jevů u žáka nebo v jeho rodině

Aktivity ke zlepšení vzájemné komunikace

- Slavnostní zahájení školního roku, Školní parlament, Zahradní slavnost, Vánoční dílničky, Slavnosti Pernštejnského panství, Třídní akce dle možností

Aktivity pro žáky

Všeobecná prevence ve výuce:

V rámci ŠVP je ve všech předmětech kladen důraz na prvky primární prevence. Kompetence se rozvíjí hlavně v těchto oblastech:

- sociální dovednosti (otevřená komunikace, konstruktivní řešení problému, dovednost týmové práce ....)
- pozitivní vnímání sebe sama
- rozvoj a podpora osobnostních kvalit, které podporují zdravý rozvoj osobnosti (sebevědomí, altruismus, empatie, asertivita, přejímání nosných hodnot)
- rozvoj morálního vědomí a vědomí odpovědnosti
- cílený rozvoj v oblasti mediální výchovy, environmentální výchovy, digitálních kompetencí
- efektivní pravidla vzájemného soužití – respektování lidských práv a individuálních potřeb a odlišnosti jedince
- vedení žáků k přijetí osobní odpovědnosti k daným právům a povinnostem
- přístup k informacím a práce s nimi – dovednost používat různé informační zdroje, jejich kritické zhodnocení, porovnání informací, vytváření vlastního názoru a tím budování životního postoje

Adaptační kurzy

Probíhají vždy v šesté třídě v období září – říjen. V případě potřeby jako je změna třídního učitele, konflikty mezi spolužáky je možnost využít adaptační kurz na zklidnění situace, vyvážení vztahů a komunikace v rámci pozitivního klimatu třídy.

Cílem kurzu je vytvořit zdravě fungující kolektiv třídy, kde se žáci vzájemně znají a tak preventivně eliminovat různé formy rizikového chování. Žáci zde rovněž poznají svého třídního učitele a lze tak vytvořit důvěru pro případné řešení problémů, které se mohou během studia vyskytnout. Na adaptačním kurzu si žáci zábavnou formou osvojují znalosti kompetencí v oblasti:

- významu harmonický mezilidských vztahů
- respektu k odlišným zájmům, názorům a k odlišnému způsobu chování
- znalosti a uplatnění vhodných a nenásilných způsobů řešení neshod
- znalosti vhodných způsobů chování a komunikace v různých životních situacích
- schopnost a dovednost spolupracovat ve skupině, přijetí zodpovědnosti za společné úkoly

Nespecifická prevence

- nabídka volnočasových školních i mimoškolních aktivit
- školní výlety
- zapojení se do školního parlamentu, kde mohou studenti přednést své připomínky a návrha řešit je, každá třída má v radě svého zástupce
- pro studenty je taky důležité mít místo k setkávání a odpočinku, nově mají možnost využít tzv. zašívárnu, společné prostory na chodbách, kde je nový nábytek

Prevence školní neúspěšnosti

V rámci prevence školní neúspěšnosti byl vytvořen projekt týkající se přechodu dětí z mateřské školy do základní školy.

Vstup do prvního ročníku základní školy je důležitým okamžikem v životě, který s sebou přináší zásadní změny jak pro dítě, tak pro jeho rodiče a blízké okolí. Pochopení osobnosti dítěte a jeho individuálních potřeb v daném věku je klíčové pro zvládnutí změn a pro plynulý přechod dítěte ze školy mateřské do školy základní. Cílem našeho projektu tedy je maximálně podpořit dítě i rodiče v tomto zásadním životním kroku.

Podpora pro děti v MŠ:

- Individuální příprava předškolních dětí
- Skupinová práce předškoláků
- Systematická práce s dětmi
- Akce pouze pro předškoláky
- Společné akce se ZŠ – vánoční koledování v ZŠ, zahradní slavnost v ZŠ, návštěvy předškoláků ve škole a návštěvy prvňáčků v MŠ – společné aktivity
- Informativní schůzka s učitelem první třídy
- Spolupráce s pedagogicko - psychologickou poradnou PPP Brno

- Depistáže v MŠ
- Vytvoření portfolia předškoláka – diagnostika na základě metodiky - Bednářová
  - - pracovní listy v edukačních skupinkách,
  - - pracovní listy vypracované v rámci školky,
  - - ukázka přípravy práce dítěte
  - - průběžná diagnostika
  - - závěrečná diagnostika – diagnostika školní připravenosti (postupně školeny všechny učitelky)
  - - konzultace s učitelkou ZŠ (TU 1. třídy)
- Obnovování nástěnek v MŠ – užitečné rady pro rodiče, informace rodičům
- Učitelky MŠ školeny na edukační skupinky
- Od září domluva na edukačních skupinkách – 10 lekcí
- Konzultace učitelky MŠ s učitelkou budoucí 1. třídy – domluva na náslechu učitelky ZŠ, konzultace nad diagnostikou (Bednářová, školní připravenost)

Podpora pro děti v rámci edukačních skupinek:

- procvičování sluchového a zrakového vnímání, předčíselných představ, prostorové orientace
- osvojení pracovních návyků - koncentrace pozornosti, smysl pro povinnost, uvědomování si toho, že úkol je třeba dokončit
- procvičení sociálních dovedností
- respektování autority a práce pod jejím vedením
- dodržování určitých pravidel
- získání schopností, dovedností důležitých pro budoucí čtení, psaní, počítání – hravá forma práce
- zaměření na hrubou a jemnou motoriku a správnou výslovnost
- připravení dětí k zápisu do 1. třídy

Návaznost v ZŠ:

- proškolení všech TU 1. stupně Diagnostika schopností a dovedností v oblasti čtení a psaní, varianta pro pedagogy škol a školní poradenská pracoviště
- Závěrečný ke standardizovanému testu Diagnostika schopností a dovedností v oblasti čtení a psaní, varianta pro pedagogy škol a školní poradenská pracoviště
- Diagnostika matematických schopností a dovedností, varianta pro pedagogy škol a školní poradenská pracoviště
- Závěrečný ke standardizovanému testu Diagnostika matematických schopností a dovedností, varianta pro pedagogy škol a školní poradenská pracoviště
- Průběžná dg od MŠ do 4. třídy ZŠ – poté projekt přechod žáků z 1. stupně na 2.
- Konzultace učitelů 1. stupně, náslechy
- V případě potřeby – odeslání žáka do PPP či SPC – individuální přístup, sebehodnocení

Cíle projektu:

Z hlediska dítěte:

- bezproblémový přechod dětí z MŠ do ZŠ
- seznámení s prostředím ZŠ
- seznámení s novou paní učitelkou
- seznámení se s budoucími spolužáky
- rozvoj hrubé a jemné motoriky
- rozvoj sociálních dovedností
- zdokonalení správného úchopu psacího náčiní
- osvojení správných návyků
- zdokonalení prostorové orientace
- předmatematické představy

Z hlediska pedagoga ZŠ:

- seznámení se s dětmi
- spolupráce a konzultace učitelů ZŠ a učitelů MŠ (popř. AP)
- nahlédnutí do portfolií jednotlivých žáků
- prevence rizika rozvoje speciálních vzdělávacích potřeb
- redukce špatného úchopu psacího náčiní
- portfolio každého žáka doprovázeno vysvětlením
- učitel se seznámí s budoucí třídou – navrhne opatření (sezení v lavicích, atd.)
- bezproblémový přechod dítěte (děti znají svého budoucího učitele)

Z hlediska rodiče:

- konzultace a možnost spolupráce na projektu
- možnost docvičit potřebné dovednosti (pracovní listy)
- veškeré nejasnosti konzultovat s učitelem MŠ
- závěrečná informativní schůzka pro rodiče červen
- dle potřeby možná konzultace s učitelem ZŠ, MŠ
- závěry z hodnocení projektu

Druhým projektem je přechod žáků z prvního stupně na druhý stupeň ZŠ. Tento přechod je také důležitým mezníkem v životě každého žáka. Přináší s sebou řadu změn (nové prostředí, kolektiv, pedagogové, vyučovací předměty), klade zvýšené nároky na adaptaci. Často v důsledku tohoto přechodu dochází ke zhoršení prospěchu či chování žáka.

Zásadní je sdílení informací o žácích mezi učiteli a spolupráce se ŠPP.

Cílem tohoto projektu je maximálně pomoci žákům v tom, aby jejich přechod na vyšší stupeň ZŠ byl plynulý a bezproblémový.

Spolupráce s organizacemi

V průběhu školního roku spolupracujeme dle potřeby s:

- Městys Nedvědice

- PPP Vysočina, PPP Hybešova
- SPC Ibsenova, SPC Vysočina
- SVP Velké Meziříčí
- Policie ČR
- OSPOD Tišnov, Bystřice nad Pernštejnem
- SVČ Duha
- Organizace Podané ruce, Hope4kids